

CONSTANȚA

APARE DUMINICA

20 bani numărul 20

Administrația: Strada Mircea cel Mare No. 33

Abonamentul 10 lei pe an

ASOCIAȚIUNILE ÎN ȚARĂ

BANCA DE SCONT DIN CONSTANȚA

Nimic nu e mai viciat, în epoca în care trăim, de cât spiritul de asociațiune. Nici o inspirațiune mai nefericită, nici o pornire mai nenorocită de cât aceea de a te fi încrețut în aședămintele pe care acest spirit vagabond le-a creat până acum în toate straturile societății civile, de la plutocrași și cei mai înalți reprezentanți ai geniului uman până la țircovnici, cei mai umili slujitori ai altarelor.

Frumoasele teorii ale asociațiunii din științele economiei politice sunt în plină bancrută frauduloasă pretutindenea, în toate orașele țerei.

Speculatorii de orice soi ai frumoselor principii de unirea puterilor pot opera în România urbană ca în Codrul Vlăsiei; intervenția statului doar pedepsește pe găinari, și cel mult îi reglementează consumul hârtiei de țigară și a chibriturilor.

Asiguri niște bătrânețe, o zestre, un imobil, o avere în fine a copiilor — mori de nădufuri până să lichidezi, de-ai fi în floarea vârstei; îți prisosește niște bani ai unei afaceri norocoasă sau recolte bune, îi plasezi în niște acțiuni de-ale unei instituțiuni de credit ori de comerț, fie numai de ouă, spre es., — să ții bogdaproști dacă mai poți zări, după 2—3 ani, vre-o urmă de capital printre loconicele rânduri ale bilanțului anual; iar dacă economisești, ca practicant de funcționar, sau țircovnic la o biserică, ban cu ban, din aceia ce-ți capești pe la sfestanii sau masluri, și l' depui la casa societății de economie Cântărețul de ex. d-l președinte al co-

mitetului, unul sau mai mulți din membrii, și-i-a angajat într-o ipotecă de rangul al III-lea a unuia sau mai mulți din comitenți — dute de-ți mai scoate banii!

O retroprivire cât de ogeră, asupra întregului instituțiilor create de puterea spiritului de asociațiune, de care a fost cuprinsă întreaga masă a poporului urban de câțiva ani încoace, nu știm de ar putea descoperi pe unde-va un aședământ curat, alb, neîntinat și prosper, pe când în Transilvania, același popor român, dar curat român, are, de decă de ani, o sută de asemenea instituții, wate, absolut toate, floribunde, cu toate că jumătate din câștigul lor îl dau în scopuri filantropice și culturale ale poporului, asuprit de administrația maghiară.

În sensul acestor Bănel populare voesce d. Spiru Haret, ministrul instrucțiunii publice, să organizeze băncile țărănești din țară, iar prefectul nostru pe cele vre-o 30 la număr înființate în județ de un an de zile încoace.

Le urăm din inimă cel mai deplin succes, cel puțin la țară, dacă la orașe e imposibil a se aduce vre-o îndreptare.

Să ne oprim asupra uneia din aceste instituțiuni:

Banca de Scont din Constanța. Această Bancă, cu capital deplin vărșat de 400.000 lei, funcționează aci de mai bine de 3 ani. Ea e administrată de un consiliu de administrație compus din 9 membri și cel de consori din 3 membri, de premenit în fie-care an, de către adunarea generală din Martie, o treime din consiliu și toți censorii, reeligibili.

Statutele prescriu că administrația să o facă directorul, ales și numit de consiliu, cu un delegat, membru al consiliului, sub conducerea și controlul

bine înțeles al biuoului consiliului de administrație și al consiliului censorilor.

Deja din al doilea an al existenței, Banca funcționează în mod contrar statutelor: fără prezidiu al consiliului, cu membri lipsă și dimisionați, fără consilier delegat și fără censori, cari, cel puțin anul trecut, nu s'au întrunit, n'au fost chemați a se întruni, nici o singură dată, spre revisuirea și controlul scriptelor și operațiunilor; d. M. Coiciu, directorul Bănel, făcând singur, pe: Președintele consiliului, pe delegatul consiliului și pe consiliul censorilor.

D. M. Coiciu, fostul primar al Constanței, stigmatizat, fără replică din parte-l, de Decretul regal de la 9 Iunie 1897, pentru «acte arbitrare, dovețile pătate de nepricepere și rea credință, precum și persistența culpabilă de a nu face nimic pentru propășirea orașului...» în urma anchetei ce l'a făcut fostul inspector administrativ d. Luca Ionescu; d. M. Coiciu, ramolitul de sub care s'a putut fura două ipoteci ale Bănel de 44.000 lei; d. M. Coiciu, politicianul neastîmpărat, candidat cădută la 3—4 alegeri de atunci încôce, care a dat celui mai mare elector al Constanței, falitului Hagi N. Christofor, cel cu butoaele de vin de la alegerea d-lui Coiciu din anul 1891 și 1894, până la 85.000 lei, împrumut perdut, din banii acționarilor, și care din asemenea pricină și altele a dat numai câte 5.70% dividende, pe cei doi ani de când e director, și acele D-șeu scie cum:—d. M. Coiciu numai s'ar cădea să fie lăsat absolut stăpân la Banca Românilor din Constanța.

Dăm un răgaz de 2 luni d-lor membri ai consiliului de administrație și censorilor, să reguleze situația conform

statutelor, să intre în lege; contrar îl vom forța, și atunci... arză moara cu șoareci cu tot!

Un acționar fondator
al Băncii de Neamt care a lipsit la ultima
Adunare Generală

Resolvarea chestiunii apei

În numărul ziarului nostru de la 21 Iulie 1896 scriam următoarele:

«Direcția căilor ferate a proiectat a aduce apă pentru trebuințele gării și ale portului de la Murlatlar, însă descoperindu-se bogăția de apă din raionul cismelei de la Anadolchioi a făcut acolo, din jos de cismea, 6 puțuri, la adâncime de 1 m. 80 până la 6 m., care toate împreună au dat un debit colosal de apă, fără ca cismea să se resimtă întru ceva.

«Ea a hotărât a se aprovisiona din acest loc. D-nii ingineri Lobay și Zotu execută lucrările. Va fi un puț collector și două bazine de câte 400 m. c. fiecare unde se va instala o mașină de pompare de 120 cai putere. Distanța e de 4 kilometri până la gară. Apa este excelentă, întocmai ca aceea a cismelei.

«Stratul de apă, ni s'a asigurat, e așa de bogat că ar putea îndestula toate trebuințele Constanței. Drept aceea Primăria n'ar avea ce căuta la meara Caragea care este la 7 kilometri depărtare. E necesară o combinație asupra căreia vom reveni în alt număr, spre a scăpa comuna de milionul prevăzut pentru aducerea apei. Ne pare lucru curios a se face două cheltuieli pentru aceeași lucrare paralelă».

Pe baza acestor constatări, directorul acestui ziar duce chestiunea în consiliul comunal, care se sesizează de propunere și obligă pe primar a face direcției propunerii în acest sens, ceea ce administrația comunală și face, dar propunând direcției să execute proiectul d-lui Cucu, aducând apa de la Caragea-Dirmen, ceea ce direcția a refuzat pentru motive pe larg arătate.

D. fost primar M. Coiciu, aducând acest refuz înaintea consiliului de la 6 Februarie 1897, stăruie de se ea o decisiune pentru realizarea proiectului Cucu, în care scop consiliul a votat apoi împrumutul de un milion; ast-fel că la 23 Februarie 1897 eram siliți să introducem următoarea informație în ziar:

«Într'o ședință a consiliului comunal s'a votat un împrumut de un milion pentru aducerea apei, după ce direcția drumului de fer a refuzat a lua lucrarea asupra».

«Studii la grădinele comunei nu s'a făcut, după cum decisese consiliul în două rânduri» (tot după stăruințele noastre. N. R.).

«Așa dar au biruit consilierii Pencioff

și Locmanian, despre cari se dice că sunt părtași la proprietatea isvoarelor Caragea, pentru a căror cumpărare s'a întocmit o comisiune de consilieri și cetățeni. Vom urmări de aproape lucrările acestei comisiuni — și ne-am făcut datoria cât am putut, până am zădărnicit risipirea milionului.

Ceea ce a urmat se scie: noile opinii din două ședințe ale consiliului de sub primariatul lui Polizu, spre a se aduce apa, în mic, de la usina direcției, n'au dat nici un rezultat; d. primar și cu cel interesat din consiliu s'au opus până s'a înmormântat proiectul, sub cuvint ca să se aducă apa în mare pentru milionul disponibil.

Astăzi, după o muncă de 12 ani, prin graiul, ca consilier comunal, și prin această foaie, putem fi satisfăcuți că, în chestia aducerei apei, timpul ne-a rezervat cea mai frumoasă satisfacție.

Eată cum s'a rezolvat chestia apei:

Onor. Direcțiune Generală a Căilor Ferate Române prin adresa sa cu No. 55976 de la 20 Iulie st. n. 1903, răspunde adresei Primăriei Constanței No. 2233 din 25 Iunie a. c. că se obligă a preda apă orașului, până la 1000 m. c. pe zi, pe un period de 10 ani și cu prețul de 15 bani m. cub, după terminarea canalizării, până când Direcția urmează să și mărească instalațiile, iar până atunci cu prețul de astăzi, de 30 bani m. c., cum e furnisată și acum apa din curtea Pompierilor.

Primăria urmează să și facă un rezervoriu de apă de 500 m. capacitate, pe movila care culmează orașul, cu a sa cheltuielă, ca și conducta de împingere de la casa mașinelor de la Anadolchioi, unde se va așeza și apometrul necesar.

Așa dar comuna urmează să și facă conducta de apă până la movila Avrad-tepe, de lângă vechile cazărmi, punctul cel mai înalt din Constanța, unde se va construi, în mijlocul ei, în pământ, rezervoriul de 500 m. capacitate, de unde apa, având destulă înălțime, poate curge în tot orașul, fără nici o altă presiune; iar până atunci se va stabili o conductă de la rezervoriul actual al Direcției, din plantația de la obor, pe strada Mangaliei, la grădina, piață și pe strada Carol, până în Bulvardul Elisabeta, cu 5-6 coloane de apă, de unde locuitorii de pe celelalte strade se pot aprovisiona, fie cu dozi fie cu sacalele, care având acum a parcurge distanțe mai mici, urmează ca și costul apei să fie mult mai mic, iar apa tot-deuna proaspătă.

Cu energia și devotamentul ce caracteriză actuala administrație comunală, credem că până în Septembrie, apa, după care locuitorii Constanței oftează de 25 ani de zile, va fi dată la destul de largă întrebuințare a majorității orașului, fără ca contribuabilii să și fi impus un cât

de mic nou sacrificiu, care la alte comune, Craiova d. ex. se ureă până la 6%, asupra veniturilor proprietăților; iar de la primă-vară încolo, când rezervorul va fi gata, distribuția va fi făcută peste totă suprafața orașului, tot fără nici un alt adaos de dări pentru locuitori, ci numai cu mijloacele ordinare budgetare.

Unde mai puțin că având aface cu direcția C. F. a Statului nu poate fi în perspectivă nici o neînțelegere, nici un proces cu antreprenori, din acele ce au ruinat comune și a făcut atât de rău țerei în streinătate!

Succesul întreg se datorește d-lui inginer Vârnav, actualul nostru prefect, însuși hydrolog reputat al țerei, căruia locuitorii Constanței îi vor purta o veșnică recunoștință.

P. G.

ILUMINATUL ORAȘULUI

Ședința consiliului comunei Constanța de la 23 Iulie anul 1896 în chestia iluminatului

Pentru cine totuși mai crede că scriem contra fostului primar M. Coiciu din răsbunare sau cine mai scie ce interes meschin — regretăm sincer că siliința noastră de 12 ani e așa de puțin înțeleasă, dar nu ne descurajăm — reproducem aci în estenso ședința consiliului comunal de la 23 Iulie, când d. Coiciu era primar, iar directorul acestui ziar consilier delegat cu oficiul stărei civile, ca și acum, spre a se vedea că d-sa a avut tot-d'a-una o atitudine conformă cu convingerile ce avea asupra chestiunilor de discutat.

Ne pare rău că trebuie să ne unplem micul spațiu al foaiei cu chestiuni de nici o actualitate, dar e necesar sacrificiul ce facem pentru bunul nume al ziarului.

Copie de pe decisiunea consiliului comunei Constanța No. 20 din 23 Iulie 1896, punctul I.

D-l Primar expune Consiliului că d-l Inginer V. Lupescu, în calitate de reprezentant al Societății Franceze «Société d'eau et des travaux publics» a prezentat atât Primăriei, cât și Ministerului de Interne, câte o petiție prin care propune de a ilumina orașul Constanța cu gaz aerian, instalând după terminarea portului și lumină electrică pe strada Principală a orașului și pe cheiul. Aceste lucrări voeste a le executa prin concesiune și dacă Primăria admite în principiu cererea sa, atunci va face o ofertă precisă asupra numărului de ani cât trebuie să dureze concesiunea, după care întreaga instalațiune va reveni comunei.

D-l Primar cere Consiliului ca să ia o decisiune în privința acestei propu-

neri, comunicându-l tot-o-dată că înviala făcută cu d-l V. Croizat pentru iluminatul orașului cu ulei mineral dens, este deja aprobată, și urmează să încheie contract. Inșă convențiunea cu d-l Croizat nu împiedică pe Primărie de a căuta și adopta un alt sistem mai bun pentru iluminat, căci în cazul acesta ea poate obliga pe antreprenor să mute felinarele sale la periferia orașului.

D-nul Consilier Grigorescu, luând cuvântul, felicită pe d-l Primar pentru că a consimțit ori la amânarea dezbaterii acestei propuneri. Cestia iluminatului orașului fiind foarte importantă, e necesar ca toți câți împreună purtăm răspunderea asupra hotărârii ce se va lua, să fie de față, cu atât mai mult reprezentanții guvernului în consiliul comunal.

D-l Grigorescu face întregul istoric al propunerii Croizat: cum oferta a fost făcută fără să fi fost vr'o provocare din partea consiliului comunal, proba de iluminat făcută în piața Independenței; impresiunea favorabilă ce această probă a făcut asupra consilierilor; prezentarea propunerii și dezbaterea ei în consiliul, când d-sa a susținut și consiliul a hotărât a se întreba la București de sum funcționează aceste lămpi; răspunsul evasiv d'acolo, și hotărârea admiterii ofertei de majoritatea consiliului, pe termen de 15 ani; cu condițiile în care acest iluminat funcționează la periferia orașului București. Vorbește de modificările aduse de consiliul tehnic superior reducând termenul concesiunii la 5 ani în loc de 15 ani; despre acceptarea acestei reduceri din partea lui Croizat, în urma cărora s'a aprobat de consiliul comunal și de Minister, dar o dată cu această aprobare, D-l Ministru de Interne a trimis Primăriei o suplică a unui domn Inginer Victor Lupescu, reprezentantul unei case franceze, prin care propune iluminarea cu gaz aerian, iar după terminarea portului, peste 10 ani, și cu electricitate stradele principale și orașul de jos.

D-l Grigorescu, dice că până acum ne fiind nimic încheiat definitiv cu d-l Croizat, se poate reveni asupra cestiunii luându-se de basă propunerea Lupescu, adusă spre dezbateră înaintea consiliului comunal, tocmai fiind că comuna nu are încă nici un angajament luat, contractul vechiului antreprenor expirând la 1 Aprilie 1897, d-sa cere a vorbi încă odată dar în fond, fiind contra concesiunii Croizat, și repetă ceea ce a mai zis și altă dată, că oferta a fost o surprisă, cu clause de termene fatale, grăbite, ceea ce nu i s'a părut de la început serios din partea ofertantului, dovada este căci a trecut peste un an de la acest termen fără ca ofertantul să fie degajat de vre-una din condiții.

D-l Grigorescu dice că întreaga procedură în această afacere este neobișnuită căci I-lu n'a existat o hotărâre a consiliului, primordială și specială, deci

surpriză; a 2-a nu s'a desbătut costială dacă modificarea sistemului de iluminat, urmează a se face prin concesiune sau regie, hotărâre ce se determină vedându-se resursele bugetare ale comunei; al 3-lea nu s'a făcut publicații în ziare, deși comuna are economii din anul trecut și 1000 lei pe anul curent, că se vorește modificarea sistemului de iluminat și nici un studiu comparativ, să se vadă dacă chiar cu resursele actuale n'am putea obține de la antreprenori și fabricanți un eclairaj mai bun.

Nu s'a făcut absolut nimic, dice d-l Grigorescu, din cele ce obișnuiesc a face alte comune, studiind diferite sisteme și caete de sarcini spre a alege pe cele mai potrivite. Departe de mine ori-ce bănujală de favoritism pentru acest necunoscut d-n Croizat; dar 'mî permit a atrage atențiunea d-lui Primar asupra aceia ce s'ar putea zice de alții, că nu s'a sleit toate încercările pentru un iluminat mai bun și poate că și mai eftin, căci nu se știe dacă cu actualele resurse nu putem avea gaz aerian preferabil lămpilor condamnate a le lui Croizat.

D-l Grigorescu spune că sistemul Croizat e condamnat și de știință și de practică. Vadă-se lucrarea cea mai nouă în această specialitate a Directorului Uzinelor din Paris, carte pe care a binevoit a mi-o arăta d-l Inginer, Directorul Atelierului C. F. din port. La licitația din Iunie a. c. a comunei București, oferta lui Croizat n'a mai fost admisă, dovadă că nu e bună.

Tot secretul lămpii Croizat constă într-o placă metalică, care refringe mai bine razele și le direcționează spre punctul de luminat, dar această placă este supusă distrugerii prin uz și arderi, trebuie un serviciu special, oameni speciali, pentru întreținerea ei și cu toate aceste peste 2—3 luni, după cum asigură oamenii serioși, între cari un domn ajutor de Primar din București, care le-au vădut ardând, rămân lămpi ordinare, mai rele de cât cele actuale, cari ard cel puțin petroleu, iar nu drojdie de păcură ce nu au o putere așa mare ca petroleul.

Sistemul Croizat e condamnat nu numai din punctul de vedere tehnic, ci și din punct de vedere economic, căci e mai scump de cât sistemul cu gaz aerian, aproape îndoit, după cum e dovedit și susțin oameni competenți ca d-l Inginer Cristea și toți cei-alți d-ni Ingineri câți au consultat.

În afară de aceste ne supunem unei rele operații financiare fiind siliți a plăti de două ori niște lămpi, console și stâlpi, cele actuale și cele a le lui Croizat, care le va înlocui pe cele actuale, căci sunt sigur, adaugă d-l Grigorescu, că lămpile Croizat, nu vor avea o durată mai lungă de 1—2 ani și aceste lămpi costă în total 30.000 lei.

Mai bine să se cumpere lămpile Croi-

zat, cari se vor așeza pe stâlpi și consolele actuale.

Afară de acesta uleiul lui Croizat nu e prevădut în taxele de accis și dar va fi scutit, de unde ar perde comuna o sumă ôre-care.

Cât pentru ceea ce ne spunea eri d-l Primar, că nu e nimic 5 ani în viața unui oraș, eu zic că e foarte mult față cu dezvoltarea orașului și sacrificiile ce statul face pentru a-l da cuvenită importanță.

Pentru aceste motive d-l Grigorescu a fost și este contra încheierii contractului cu Croizat.

D-sa stărue a se lua în considerație propunerea lui Lupescu, recomandată de d-l Ministru de Interne, care cere a-utorisarea de a prezenta în numele societății franceze, o propunere detaliată pentru iluminarea orașului cu gaz aerian, și mai târziu parte din el cu electricitate. Să-i fixăm termen de o lună pentru prezentarea ofertei și dacă nu ne va conveni, să o respingem, încheind contract cu Croizat, căci n'avem de ce ne grăbi, mai fiind încă 9 luni până la expirarea vechiului contract. E posibil Domnilor Consilieri, dice D-l Grigorescu, ca cu suma de 30000 lei din bugetul iluminatului, cu ceea ce s'ar mai putea obține din contribuții particulare și chiar de la stat, pentru port și gară, să putem ajunge la un sistem de iluminat mai potrivit cu necesitățile actuale a le orașului.

Tendința lumii întregi e spre electricitate și de la o uzină de gaz, repede se poate trece la acest iluminat cum fac toate orașele lumii moderne și chiar unele sate din Engllitera, America și Egipt.

Că orașele mari nu s'illuminate electric, este că au contracte și concesiuni pe cari nu le pot sfărîma așa iute; iar cât despre unele orașe germane și boheme, despre cari ne vorbea eri D-l Primar, să scie d-lor consilieri, că locuitorii de Nord sunt tot-d'auna mai greoi în admiterea invențiilor și orașele mai sărace; deci nu trebuie să ne luăm după ei, ci să ne folosim de ultimul cuvânt al științei, electricitatea, de la care pe lângă iluminat mai putem trage și alte foloase tram-vaî, etc.

Propun dar amânarea încheierii contractului cu Croizat pe ori-cât de scurt termen, și să se invite d-l Inginer Lupescu a face oferta d-sale cu gaz aerian.

Cel puțin am avea termen de comparație și puncte de orientare de ceea ce putem sau nu putem face pentru comună, spre a nu se mai zice că nu consultăm opiniunile oamenilor competenți în cestiuni speciale de edilitate, din cari unele trec peste puterile noastre de apreciere.

Făcând astfel, vom salva toate scrupulele că am făcut unele greșeli în cestia împrumutului celor 2 milioane, aducerea apei, a liniei de primare magazii, a spi-

talului, școalei, Primăriei și chiar taxele maximale din urmă, spre a se alimenta § extraordinar.

Vițitul fundamental al cesiunii de astă-zi, dice d-l Grigorescu, este că lipsește concesiunea ce se încheie: publicitatea și concurența, însăși descernământul dacă nu s'ar fi putut face ceva mai bine, mai folositor pentru oraș și mai economic pentru punga comunei, motive ce mă fac să fiu consecutive cu cele ce diceam acum un an și jumătate, și de a vă ruga acum să admiteți cel puțin propunerea amânării încheierii contractului până după oferta Lupescu, a cărui cunoștință regret a nu o fi avut spre a-l fi determinat să-și facă propunerea detaliată și fără autorizarea consiliului comunal. In acest sens d-sa a făcut și o întâmpinare la Minister.

Terminând d-l Grigorescu, recomandă a se face în cesiuni de edilitate ce mai sunt pendinte, ceia-ce a făcut Statul cu podul peste Dunăre, să se dea premii pentru planuri, reținându-se pentru o plată mai mare lucrarea cea mai bună, sau aceia ce s'ar putea face din toate planurile prezentate.

D-l Primar răspunde că n'a adus cesiunea Croizat în desbaterea consiliului de oare-ce ea este deja tranșată și nu rămâne de cât a se semna contractul. D-sa n'a voit să comunice aceasta consiliului, propunind ca să se invite d-l Lupescu de a prezenta o ofertă precisă, căci încheierea contractului cu d-l Croizat nu împiedică pe Primărie a adopta un alt sistem de iluminat mai bun, iar până atunci acesta este preferabil celui cu petroleu.

D-l Șerbănescu propune ca să se adopte sistemul iluminatului cu electricitate.

D-l Grigorescu menține părerea sa de a nu se încheia contractul cu d-l Croizat până când d-l Lupescu va prezenta o ofertă precisă, care poate va fi mai avantajoasă de cât a d-lui Croizat.

Consiliul autoriză pe d-l Primar de a încheia contract cu d-l Croizat și de a trata cu d-l Lupescu și alții pentru un alt sistem mai bun de iluminat.

Petițiunea locuitorilor Dobrogeni către D-l Ministru al Domeniilor

(Urmare)

Descurajați de toate aceste împrejurări, mulți dintre noi ne hotărâsem a ne întoarce de unde am fost venit. Guvernul, însă, prin organele sale, a stărui de noi să părăsim această idee, ne-a îmbărbătat, ne-a făcut tot felul de promisiuni ademenitoare și ne-a ținut pe loc.

Parcelările, în sfârșit, au început

mai întâiu în plășile Mangalia și Constanța din acest județ, mai târziu în plasa Babadag din județul Tulcea. Și atunci o altă decepție ne aștepta: În județul Tulcea s'au dat loturi mari cetățenilor noștri de origine bulgară, ceia-ce explică relativa lor bună-stare economică până în ziua de astă-zi; în județul Constanța, în cele două plăși amintite o mulțime de comercianți din București și funcționari, mai ales de pe la ministere, au năvălit cu cereri ca a li se da pământ, loturi mari de câte 100 de hectare. Ce-l costau aceste cereri? Cel 25 de bani ai timbrului ce aplicau pe ele!

De sigur, Domnule Ministru, nu la acest fel de cumpăratori s'a gândit legiuitorul din 1882, pentru că el nu 'și-a propus numai să vîndă pământurile Statului, ci a avut în vedere și o idee economică și națională, aceia de a popula și romaniza Dobrogea; iar această idee nu poate fi atinsă, dacă pământurile de aicea s'ar fi vîndut comercianților și funcționarilor din București.

Acest fel de cumpăratori, după cum cu dreptate observă mai târziu defunctul Alexandru Lahovari, fost ministru de Domenii, «au cumpărat pe hârtie moșii, fără să știe nici unde cumpără nici ce fel de pământ cumpără» (*Monitorul Oficial* din 7 Martie 1889). Adevărul e că, valoarea pământurilor ridicându-se, acești cumpăratori, cari un-ori 'și-au alcătuit întregi moșii, adevărate domenii, luând, cu simple petiții de 25 bani, loturi de câte 100 de hectare pe numele lor, pe numele fraților și verilor, au știut să facă rentabile aceste pământuri, arendându-le plugarilor și crescătorilor de vite de aici și trăgând ast-fel însemnate foloase; alții au vîndut cu preț urcat acele pământuri, cu obligațiunea pentru cumpărători de a achita pe viitor dînzii ratele prețului de vînzare până la desăvîrșita achitare, de oare-ce art. 132 din Constituție nu e un obstacol și nu interzice de cât alienabilitatea loturilor mici. Așa în cât ei au făcut bune afaceri, dar, încă odată, cu aceasta scopul legiuitorului nu era atins, iar faptul n'a scăpat băgării de

seamă a Ministerului de Domenii încă din primele timpuri.

Ce s'a făcut, însă, pentru a se remedia la acest neajuns? Căutatu-s'a a se anula acele vînzări și a se readuce în domeniul Statului pământurile ast-fel înstreinate, pentru a fi apoi vîndute altor cetățeni, în condițiuni mai conforme spiritului legii din 1882? Nu, — ci s'a luat o altă măsură, aceea de a nu se mai parcela și de a nu se mai vinde în restul județului, în plășile Medgidia și Hârșova, loturi mari de câte 100 de hectare? Ast-fel în cât, în momentul când comisiunea de parcelare a început lucrările în aceste plăși, agricultorii și crescătorii de vite nu mai puteau cumpăra de cât loturi mici de câte 10 hectare

Dar ce puteau face, cu 10 hectare de pământ, acei dintre dinșii cari aveau familii numeroase, cari făceau o plugărie întinsă și aveau turme de sute și mii de vite, pentru care le trebuiau pășune?

Situațiunea acestor Români devenise din cele mai critice, nu prin fapta lor, ci prin abuzul altora. A mai rămânea în Dobrogea în asemenea condițiuni le era cu neputință. Un mare curent de nemulțumire s'a produs atunci printre acești oameni, cari răspuseseră cu atîta încredere la apelul ce li s'a făcut de a se strămuta și așeza cu avutul lor în Dobrogea.

Trebue să adaogăm aci că cererile lor de a li se da loturi mari fuseseră aprobate, și că numai din cauza acelei dispozițiuni ministeriale, pe care nu ei o provocaseră, nu li se mai dădea de cât loturi mici.

Nemulțumirile din acele momente luaseră iarăși caracterul unei hotărâri, din partea celor loviți, de a se reîntoarce la vechile căminuri. Dobrogea era departe de a fi pentru ei ceea-ce închipuiseră în momentul când le-au părăsit.

Guvernul țării, și de astă dată, prin diferitele lui organe, a căutat să liniștească spiritele și să țină locul pe cei hotărâți să emigreze. D-l Ministru de Domenii din acele timpuri, repositat Anastase Stolojan, a venit, D-sa însuși

în localitate, căutând să se pue în directe relațiuni cu locuitorii și să judece prin cercetări *de visu et de auditu* asupra cauzelor lor de nemulțumire. D-sa văzând gospodăriile celor cari se plângeau contra dispozițiunii ministeriale de a nu se mai da loturi mari și încredințându-se că pentru asemenea gospodării zece hectare de pământ erau absolut neîndestulătoare, a sfătuit. D-sa însuși, pe acei locuitori ca să ia mai multe loturi mici, pe numele diferiților membri ai familiilor respective și oamenilor de serviciu, până la completarea întinderii de pământ pe care o ceruseră din timp, de care aveau nevoie și care li se acordase.

Aceasta s'a petrecut în comuna Caramurat și D-l general Barozzi, presidentul comisiunii de parcelare, care trăește încă, Vă poate întări adevărul relatărilor noastre.

Odată soluția găsită de către D-l Ministru al Domeniilor, toate celelalte organe ale Statului, funcționarii administrativi, membrii comisiunii de parcelare, toți s'aun grăbit să o recomande plugarilor și crescătorilor de vite, cari aveau nevoie de pământ.

Ce au făcut aceștia? Au urmat pur și simplu sfaturile ce li s'aun dat, cu credința că autoritățile țării nu pot să-i inducă în eroare.

Cererile lor au fost încuviințate; ei au fost puși în posesiune asupra acestor pământuri; și de notat este că celor cărora li s'aun dat mai multe loturi mici, ele n'aun fost însemnate pe teren ca loturi deosebite, ci toate li s'aun dat într'un singur corp,—un fel de proprietate indivisă,—însemnându-se cu movill numai triangularea întregului, iar nu și a părților din care se alcătuia; prin roluri ei au fost impuși la impozitul fonciar; ei au achitat până acum răscumpărarea pământurilor și toate celelalte dări; când n'aun putut-o face la timp, ei au fost somați, avutul lor a fost sequestrat și vindut de către agenții fiscali, conform cu legea de urmărire,—și nimeni nu 'i-a turburat până acum în liniștita lor posesiune.

Acesta e adevărul faptelor, Domnule Ministru,—și așa fiind, pot fi acești cumpărători învinovați

că au întrebuințat mijloace dolose, când în realitate ei nu au altă vină de cât aceea de a se fi încrezut în cuvântul D-lui Ministru de Domenii după vremuri și al membrilor comisiunii de parcelare?

Mai târziu s'a revenit asupra dispozițiunii de a nu se mai da loturi mari în aceste părți. Unii au profitat de această nouă favoare cumpărând și loturi de câte 100 hectare; cei mai mulți însă ne-am ținut că avem pământ, pentru că nu ne puteam închipui că, după atâția ani de stăpânire publică, la lumina zilei, sub ochii tuturor autorităților, chestiunea deposedării noastre mai poate fi pusă în discuție.

Iată, Domnule Ministru, la ce se reduce legenda dolului ce am fi întrebuințat ca să căpătăm mai mult de cât un lot mic de pământ! Așa fiind faptele,—și așa sunt,—trebuie să ni se recunoască că nu noi am căutat să inducem în eroare Statul, ci am fost induși în eroare tocmai de acei ce trebuia să ne lumineze și să ne sfătuiască bine.

Domnule Ministru,

Chestiunea deposedării cumpărătorilor de loturi din Dobrogea nu se pune acum pentru întâia dată în discuție. A mai fost și în alte vremuri vorba de deposedarea noastră, pentru un motiv sau altul, și chiar motivul că cumpărătorii de loturi nu mai găsesc toți la fața locului, din cauza diferitelor prefaceri ce s'aun urmat de 20 de ani încoace, a mai fost pus înainte de către acei ce, în lipsă de ceva mai bun, căutând să dea din când în când caracter de interes și actualitate și chiar de gravitate împrumutării noastre. Povestea vicleșugului ce am fi întrebuințat circula de multă vreme; ea astăzi se reeditează numai.

Guvernul, însă, tot-deauna a procedat cu înțelepciune, ținând socoteală de toate împrejurările în care s'a făcut împrumutările, de toate drepturile câștigate,—și ne-a lăsat liniștiți, în necazul tuturor celor care căuta să tulbure apele; iar pe când D-l P. P. Carp

era ministru de Domenii, d-sa 'și-a spus limpede cugetarea, conformă cu principiile de drept și cu equitatea, că deposedarea nimărui nu se poate face, întru cât loturile sunt achitate la curent și Statul, ca vânzător, nu are nimic de reproșat în această privință.

Suntem și noi cetățeni ai țării acesteia, Domnule Ministru, și înțelegem că se găsească concetățeni de ai noștri neîmprumutări încă, cari stăruiesc de D-Voastră, și cu drept cuvânt, să li se dea și lor un petic de pământ în această țară; înțelegem și părinteasca D-Voastră îngrijire de a căuta, pe cât posibil, să satisfacă toate aceste legitime cereri.

Ne întrebăm, însă, dacă deposedarea noastră ar fi o soluție înțeleaptă la această chestiune. Și cu cât ne gândim mai mult, cu atât mai mult vedem că nu aceasta este calea de urmat, pentru că nu sărăcindu-ne pe noi prin deposedare s'ar stărpi răul ce de sigur Vă preocupă. Ar fi alte măsuri de luat, cu mult mai echitabile de cât deposedarea noastră. Nu avem pretențiunea de a indica o soluție; ne întrebăm numai pentru ce cumpărătorii de loturi mari, cari 'și-au format moșii întinse și rentabile, fără a pune nici un capital în joc și fără a fi avut vre-o așezare în această parte de țară, ei profitând numai de un moment de surprindere, recunoscut și de Minister, sunt lăsați în pace, de și de la ei s'ar putea lua mai mult, ca de la unii ce posedă mai mult, și mai cu dreptate, ca de la unii ce posedă fără nici o dreptate? și pentru ce amenințați și loviți, să fim numai noi cei mici și umiliți, cari nu posedăm de cât strictul necesar, față de trebuințele gospodăriilor noastre?

S'ar părea că singura noastră justificare a acestei procedări stă tocmai în condițiunile noastre de inferioritate economică, dar aceasta nu poate să fie un motiv valabil în ochii D-voastră.

Domnule Ministru,

Suntem încredințați că D-Voastră căutați și doriți a da o soluție înțeleaptă chestiunii proprietății imobiliare din Dobrogea.

E bine, într'adevăr, să se curme odată ori-ce echivoc în această chestiune; e bine să se pună capăt unei situațiuni neregulate și să se creeze pentru viitor o stare normală de lucruri, pentru ca frământările și neliniștea în care suntem osândiți a trăi să nu mai revie nici odată.

Permiteți-ne, a Vă face și noi o propunere pe lângă rugămintea de a se remedia fără întârziere răul săvârșit prin nechibzuita procedare a d-lor agenți domeniiali, rugăminte pe care o repetăm cu tot respectul.

Propunerea noastră este să se reguleze prin o lege, odată pentru totdeauna, pozițiunea noastră de proprietari în Dobrogea.

Dacă veți constata și Vă veți convinge, Domnule Ministru, că arătările noastre sunt întemeiate pe ființă de adevăr; dacă se va dovedi, într'adevăr, că noi am luat loturi mici, cu toate că făcuserăm cereri pentru loturi mari și cu toate că aceste cereri ne erau aprobate, numai din cauză că la un moment dat s'a suspendat parcelările de loturi mari; dacă se va dovedi că am fost consiliați să luăm pe diferite nume loturi mici, pentru a ne complecta întinderea de pământ ce ne era necesară și pe care o ceruserăm în loturi mari, de către însuși D-l Ministru de pe acele vremuri și de către membrii comisiunii de parcelare, așa în cât noi nici un dol n'am întrebuințat nici pe Stat a-l induce în eroare n'am încercat, ci am căutat numai să ni se dea întinderea de pământ trebuincioasă pentru gospodăriile noastre, pentru plugăria și creșterea de vite ce facem; dacă se va constata că e adevărată alegațiunea ce facem cum că noi și nu alții am fost puși, în chipul arătat mai sus, în posesiunea de fapt a loturilor mici ce până astăzi le posedăm, că noi am plătit ratele răscumpărării lor și că toate acestea s'a făcut la lumina zilei, cu știrea și cu voința autorităților constituite în Stat; —

Atunci, printr'o lege, să fim declarați proprietari asupra acestor loturi, ele să fie declarate loturi mari pe numele nostru, așa în cât starea de fapt să se transforme

într'o stare legală, și nici noi să nu mai fim în neliniștea și pozițiunea precară în care suntem de atâta vreme, și nici acei ce au interesul de a ne ținea în continua agitație a amenințării cu pierderea dreptului nostru de proprietate să nu ne mai poată neliniști pe viitor. Cu alte cuvinte, ceea-ce s'a făcut cu știrea și voința tuturor factorilor Statului, ca un act de toleranță, să ia caracterul unui act de legalitate.

Faceți aceasta, Domnule Ministru, și veți avea recunoștința și bine-cuvîntarea noastră și a familiilor noastre, puneți capăt unei stări neregulate și secați izvoarele tuturor agitațiunilor nefolositoare.

Aveți și voința de a face binele și puterea de a-l face.

Bine-voiți, Vă rugăm, Domnule Ministru, a primi expresiunea profundului nostru respect.

Organizarea Serviciului Domenial

DIN DOBROGEA

REGULAMENT

CAPITOLUL IV

Dispozițiuni generale

Art. 36. Administrația domeniilor Statului din Dobrogea constituie un serviciu special pendinte de minister, și al cărui șef răspunzător este administratorul domeniial.

Art. 37. Atribuțiunea acestei administrațiuni este buna conducere a exploatarei cât și a conservării proprietăților Statului în liniamentele mai sus arătate. Ei îi incumbă și aplicarea art. 18 din legea din 1882, cum și facerea cercetărilor necesitate de art. 30 din legea pentru regularea proprietății imobiliare în Dobrogea.

Art. 38. Numirea administratorului și a personalului tehnic (inginer hotarnic, și șefi de ocoale), se face de minister. Cel-alt personal se numesce după propunerea administratorului.

Art. 39. Toate proprietățile Statului din Dobrogea se grupează în 8 ocoale domeniiale, și anume:

Ocolul I, cu reședința în orașul Ostrov, coprinde comunele: Ostrov, Buceag, Almalău, Garlița, Esehioi,

Canlia, Satu-Noș, Oltina, Lipnița, Carvan, Beilicu, Caranlăc, Ghiuvegea, Parachioi, Regep-cuius, Cusgun, Dobromir, Enișenlia, Asarlăc și Enigea cu cătunele lor.

Ocolul II, cu reședința în orașul Mangalia, coprinde comunele: Cocargea, Chioseler, Hairanchioi, Bairamedede, Agemler, Osmancea, Edilchioi, Enghez, Caraomer, Topraisar, Azaplar, Chiragi, Sarighiol, Mangalia, Ghelengec, Tatlageac, Carabacă, Cazil-Murat și Cobadin cu cătunele lor.

Ocol. III, cu reședința în Caramurat, coprinde comunele: Constanta, Techirghiol, Tusla, Musurat Osman-facă, Biul-biul, Hasancea, Omurcea, Murfatlar, Alacap, Caratai, Palaz, Cierăcci, Caramurat, Carol I, Pazarlia, Gargalăc, Carharman și Cogelac cu cătunele lor.

Ocol. IV, cu reședința în orașul Cerna-voda, coprinde comunele: Cerna-voda, Rasova, Mârleanu, Aliman, Mahmut-Cuius, Medgedia, Tortoman, Seimeni, Tașpunar și Topalu, cu cătunele lor.

Ocolul V, cu reședința în orașul Hârșova, coprinde comunele: Hârșova, Ghidărești, Șiriu, Ciobanu, Saraiu, Gârliciu, Dăeni, Calfa, Ostrov, Orumbei, Topolog, Casimcea, Toksof, Coiumpunar, Atma-gea, Cârjelari, Pecineaga, Satu-Noș, Ortachioi, Balabancea, Cerna și Turcoia, cu cătunele lor.

Ocolul VI, cu reședința în Babadag, coprinde comunele: Babadag, Basckioi, Armutlia, Congaz, Zibil, Sarichioi, Enișala, Slava-Rusească, Ciucurova, Ciamurli-de-sus, Ciamurli-de-jos, Beidaut. Poturi. Caramachioi, Jurilofka, Canlibugeac, Casapchioi și Caranasuf, cu cătunele lor.

Ocolul VII, cu reședința în orașul Tulcea, coprinde comunele: Pisica, Văcăreni, Jijila, Măcin, Luncașița, Greci, Carcaliu, Isaceea Niculițel, Meidanchioi, Alibeychioi, Telița Parches, Somova, Cășla, Frecăței, Cataloi, Nalbant, Tulcea, Satu-Noș, Malcoci, Hagi-ghiol, Sarighiol, Beștepe, Mahmudia, Sarinasuf și Murighiol cu cătunele lor.

Ocolul VIII, cu reședința în orașul Sulina, cuprinde comunele: S-tu Gheorghe, Cara-orman, Sulina Satu-Noș, Sfistofea și Chilia-Vechi, cu cătunele lor.

Art. 40.— Administratorul este în primul rând răspunzător de mersul întregului serviciu.

Mersul regulat al lucrărilor fiecărui ocol domeniial cade în sarcina șefului de ocol care îl conduce, sub ale cărui directe ordine stau cu răspunderea funcționarilor publici, agenți domeniiali atașați la fie-care ocol, după trebuință.

Numărul ocoalelor se poate mări sau micșora după împrejurări.

Art. 41.— Reședința administratorului domeniial și a personalului tehnic se va fixa de minister.

Reședința agenților se află în punctele cele mai însemnate ale ocoalelor.

Dispozițiuni speciale

Indatoririle administratorului

Art. 42.— Administratorul este șeful personalului serviciului și toate lucrările și corespondența se face în numele său. El primește ordinele ce i sunt date de minister și distribuie lucrările pe ocoale. El raportează ministerului despre mersul lucrărilor, face propunerile necesare bunului mers al serviciului și este direct răspunzător de întregul serviciu.

Atribuțiunile sale principale sunt:

a) De a inspecta ocoalele și cancelariile lor;

b) De a cerceta gestiunile șefilor de ocole;

c) De a executa singur sau împreună cu alți delegați diferite însărcinări date de minister în interesele cari se referă la administrația domeniială sau la personalul ei.

Art. 43.— Administratorul este ținut să inspecteze, și să verifice cel puțin de două ori pe an, gestiunea și lucrările fiecărui ocol.

El este îndatorat a înainta ministerului cel mult până la finele lunii Octombrie un raport detaliat, arătând mersul lucrărilor, personalul de care are nevoie, o listă detaliată de prevederi ale tuturor cheltuelilor și evaluarea tuturor veniturilor după natura lor.

Va înainta ministerului la finele fiecărui an, o dare de sémă asupra mersului exploatarei, asupra stării proprietății și a lucrărilor tehnice executate.

Va face propunerile necesare pentru introducerea de îmbunătățiri în sistema de exploatare a proprietăților Statului.

Va ține registrele de contabilitate și control.

Indatoririle personalului tehnic

Art. 44.— Administratorul domeniial va fi ajutat în toate lucrările de ordin tehnic, de inginerul hortaric, care împreună cu șeful de ocole, este dator să execute toate lucrările indicate în prezentul regulament.

Indatoririle șefilor de ocole

Art. 45.— a) Pe lângă atribuțiunile tehnice, șefii de ocole au în directă lor atribuțiune desfacerea tuturor veniturilor domeniiale, îngrijind să încheie contractele la epocile mai sus fixate;

b) Până la 15 Martie cel mai târziu vor înainta administrației domeniiale contractele, spre a se putea la timp stabili cuvenitele debite;

c) Vor înainta administratorului domeniial la finele fiecărei luni borderouri exacte de sumele încasate din veniturile eventuale (art. 27), împreună cu recipisele de semnarea banilor încasați și cu procesele-verbale respective;

d) Vor întocmi tablouri statistice după formulare ce li se vor trimite de administrația domeniială și vor aduna toate datele economice din ocolul pe care îl conduce în vederea introducerii unei sisteme din ce în ce mai raționale în desfacerea veniturilor domeniiale ale Statului.

e) Vor exesuta ori-ce lucrare ce li se vor cere de administratorul domeniial, fie de exploatare, fie de ordin tehnic funciar.

Art. 46.— Administratorul domeniial și șefii de ocoale domeniiale vor primi ori-ce fel de petițiuni sau întemplinări de la locuitori și le vor examina și rezolva după competența ce au.

Art. 47 și cel din urmă.— Ministerul Nostru secretar de Stat la departamentul agriculturii, industriei, comerțului și domeniilor este

însărcinat cu executarea dispozițiilor din acest regulament.

Dat în București, la 19 Aprilie 1903.

CAROL.

Ministerul agriculturii, industriei,
comerțului și domeniilor

C. I. Stoicescu.

No. 1576

Informațiuni

Duminica trecută cu trenul de seara, a sosit în orașul nostru d-l ministru al Domeniilor C. Stoicescu, ad-interim la lucrările publice spre a inspecta lucrările portului și tunelului, care a suferit mari stricăciuni prin dărîmarea taluzului din spre mare. D-l Ministru a inspectat și Administrația Domeniilor Dobrogei, unde se lucrează acum la stabilirea debitelor din închirieri și la înființarea serviciului topografic de parcelarea noilor loturi pentru dobrogenii fără pământ și veteranii din țară.

Circulara d-lui ministru de finanțe, prin care se interzicea intrarea în vapoare a necălătorilor, a fost revocată de d-l ministru, cât pentru Constanța. Bine a făcut d-l ministru; dispoziția era cât se poate de rea; iar aplicațiunea ei, făcând dintr'un supraveghetor de vamă un personaj cu putere discreționară pe puntea vaselor din port, nu putea da de cât fructele cele mai acre, vrem să dicem selbatece.

Cu numărul de față suspendăm aparițiunea ziarului pentru o lună de zile. D-nii abonați ne vor scuza, știind bine că nu putem încredința nimănui redacțiunea fôiei în lipsa proprietarului ei. în concediu pe o lună de zile.

Timpu, Recolta.— Ploile, cari s'au succedat în mod bine-făcător peste primăvară, iar dela 8 Maiu aproape în fie-care zi, o lună încheiată, până când toate sămănăturile au ajuns la dezvoltarea cea mai bogată posibilă, au încetat tocmai pe timpul coacerii bobului și cositului holdelor, până acum, când aproape toate produsele sunt săcerate și grămădite în clăi și căpițe.

Fără ceața de la 19 și 20 Iunie, care a strîns întru cât-va bobul, mai cu seamă inul apucat în mare parte în flóre, recolta acestui an ar fi fost de calitate și cuantitate ne mai pomenită în Dobrogea.

Porumburile, multe ca nici odată, și asemena foarte frumoase până acum, și meiurile, sufăr acum de seceta ce dănuște. Cu o ploie, până la Sf. Ilie, producțiunea porumbului ar fi asemena tot ce poate da pământul Dobrogei mai

*mult. Să sperăm ; barometrul se scoborâ
a ploaie.*

*Săptămâna aceasta s'a început lucră-
rile de lărgirea Bulevardului, continu-
ându-se cu activitate.*

*Cariera de nisip de la Anadolchioi
No. 1 a fost adjudecată unui Bucureș-
tean cu 4100 lei. Așa dar împărțirea
ei în 3 părți, spre a rămânea totuși o
parte în regie, cum o plănuise d-nii an-
gineri ai serviciului respectiv n'a folo-
sit la nimic.*

*In sfârșit s'au tuns și oile firgului de
vite din Anadolchioi, eri 8 Iulie! Afi
aușit voi, economilor dobrogeni, ficsa-
ți-vă bine data, ca să o șineți minte
să luați exemplul de la veterinarul Sta-
tului, când să vă tundeți oile : La 8 Iulie!*

MINISTERUL LUCRĂRILOR PUBLICE

Direcțiunea Construcțiunii Portului Constanța

PUBLICAȚIUNE

No. 917 din 2 Iulie 1903

Se aduce la cunoștința amatorilor că
în ziua de 8 August 1903 ora 10 a. m.
se va ține licitațiune publică în localul
Serviciului Construcțiunii Portului Con-
stanța, pentru închirierea unei cantine
construită din nou în portul Constanța,
în condițiunile următoare :

1. Inchierea acestei cantine se va face
pe termen de 3 ani, iar plata chiriei in-
cepe după 8 zile de la data comunică-
rei în scris a aprobării licitațiunii.

2. Plata chiriei se va face în două
rate semestriale, plătindu-se în tot-d'a-
una înainte.

3. Cantina se compune din următoarele
încăperi :

a) Una sală mare comună pentru lu-
crători ;

b) 4 camere despărțite la mijloc prin-
tr'o sală ; și

c) O pivniță sub sala comună.

Afară de acestea cantina are o curte
împrejmuată.

4. Adjudicatarul nu va putea ocupa,
fără plata taxelor de platforme, alte su-
prafețe de cât această curte împrejmuată ;
de asemenea nu va putea aduce nici o
schimbare clădirei sau dependințelor
cantinei, fără autorizațiunea scrisă a Di-
recțiunii Construcțiunii Portului Con-
stanța.

5. Cantina va trebui ținută în cele
mai bune condițiuni de igienă și sa-
lubritate, Direcțiunea având dreptul de
a prescrie ori-ce măsură va crede de cu-
viință în această privință.

6. Exploatarea cantinei se va face pe
baza unui tarif aprobat de Direcțiunea
Construcțiunii Portului Constanța și con-
form unui regulament ce se va întocmi.
Tariful și regulamentul vor fi afișate în
localul cantinei.

7. Direcțiunea își rezervă dreptul de
a modifica tariful și regulamentul când
va crede că aceasta este necesar.

8. Cantina fiind situată în port, va fi
supusă tuturor îndatoririlor stabilite prin
legile și regulamentele porturilor.

9. Toate dările către Stat și Comună
din faptul exploatărei acestei cantine,
sunt în sarcina chiriașului.

10. Adjudicatarul va exploata singur
cantina, ne putend ceda contractul lui
nici în total, nici în parte.

11. La expirarea contractului său în
cas de resiliere a contractului, cantina
se va preda Direcțiunii Construcțiunii
Portului Constanța, în aceeași bună stare
în care a fost primită de adjudicatar la
încheierea contractului, și care se va con-
stata printr'un inventar semnat de am-
bele părți de predarea localului.

12. Adjudicatarul va asigura chiar din
ziua luării în primire, clădirea, pentru
suma de lei 12.000 la una din societățile
de asigurare agreeate de Direcțiune.

13. Direcțiunea Construcțiunii portu-
lui Constanța, va putea resilia ori când
contractul anunțând pe chiriaș cu 6 luni
înainte de termen, după trecere de un an.

Ofertele vor fi timbrate și sigilate, cu
mențiunea pe plic : «Ofertă pentru in-
chirierea cantinei din portul Constanța,
licitația din 8 August 1903» și se vor
depune în ședință.

Ofertele cu mențiunea : «mai mult cu
... % de cât ori-care altul» nu vor fi
ținute în seamă.

Pentru ca oferta să fie valabilă se va
anexa pe lângă dînsa recipisa unei Ad-
ministrații financiare pentru depunerea
garanției provisorie de 500 lei, iar ga-
ranția definitivă va fi egală cu chiria
pe 6 luni, și se va depune în termen de
3 zile de la data comunicării scrise a-
nunțând aprobarea licitațiunii.

Licitatiunea se va ține în conformi-
tate cu art. 72-83 din legea comptabi-
lității publice.

Taxele de timbru și înregistrare vor
fi în sarcina chiriașului.

No. 940 din 4 Iulie 1903.

Se aduce la cunoștința celor intere-
sați că în ziua de 11 August 1903 orele
10 a. m., va avea loc în biroul Servi-
ciului Construcțiunii Portului Constanța,
din Portul Constanța, licitațiune publică
pentru vânzarea materialului rămas din
reparațiunea mașinelor Construcțiunii
Portului Constanța.

Acest material, care se găsește pe șan-
tierul lucrărilor portului, unde se pôte
vedea în toate zilele de lucru la maga-
zia de materiale a Construcțiunii por-
tului și se compun din :

**80.000 kgr. fer vechiu și
4.000 " fontă vechie**

Condițiunile vânzării sunt :

1. Pentru fie-care din materialele spe-

cificate mai sus, să se arate în ofertă
prețul pe kilogram.

2. Ridicarea materialelor și încărcarea
în vagoane se va face de adjudicatar
utilizând liniile șantierului pentru adu-
cerea vagoanelor ce el va cere de la Di-
recțiunea Generală C. F. R. Ridicarea
materialului se va termina în cel mult
o lună de zile de la data scrisorii prin
care se va comunica adjudicatarului a-
probarea ofertei. Pentru ori-ce dî de în-
târziere adjudicatarul va fi obligat a
plăti suma de 20 lei ca amendă.

3. Cantitățile indicate mai sus, sunt
numai aproximative ; plata se va so-
coti pentru greutatea reală, care se va
determina la bascula Direcțiunii din port,
cântărindu-se vagoanele înainte și după
încărcare.

Adjudicatarul va fi obligat a ridica
toată cantitatea ce se află în depositul
de materiale vechi.

4. Dacă la ridicarea materialului se
vor găsi obiecte cari ar mai putea fi
întrebuințate, și cari ar fi fost aruncate
din eroare printre materialele vechi, a-
ceste obiecte se vor opri de agentul Di-
recțiunii însărcinat cu supraveghierea
încărcării.

Licitatiunea se va ține în conformitate
cu art. 72-83 din legea comptabilității
publice.

Concurenții vor trebui să depună, odată
cu oferta, 10% din valoarea totale aproxi-
mativă a prețului ce oferă, care se va
restitui concurenților a căror ofertă nu
va fi aprobată de minister.

Adjudicatarul va fi obligat a plăti
materialul pe măsură ce se ridică, car
garanția de 10% se va restitui după ri-
dicarea și achitarea întregii cantități.

Ofertele vor fi închise și sigilate și
vor purta pe plic mențiunea : «Ofertă
pentru materiale vechi, licitațiunea din
11 August 1903» și se vor depune în
ședință.

Dacă adjudicatarul nu va începe ri-
dicarea materialului în termen de 10
zile de la aprobarea ofertei, și nu va
obține de la Direcțiune o prelungire a
acestui termen, oferta se va anula și
adjudicatarul va pierde garanția depusă.
Direcțiunea fiind liberă a lua, în pri-
vința materialului, ori-ce dispozițiuni va
crede de cuviință.

Taxele de timbru și înregistrare sunt
în sarcina adjudicatarului.

Societatea Creditului Funciar Urban din București

Se aduce la cunoștința Domnilor amatori că în
ziua de 28 Iulie, 1903 ora 2 p. m., se va ține la se-
diul Societății în strada Dómnului No. 15 licitație
publică pentru vânzarea imobilului proprietatea So-
cietății și anume : imobilul din Constanța strada
Mangaliei 101-105 fosta proprietate a d-lui Iancu
Anagnosti.

Pentru informațiuni d-nii amatori se pot adresa
în ori-ce dî de lucru între orele 12-4 la sediul
Societății în București str. Dómnului No. 15 la sec-
ția vânzărilor.

Direcțiunea.